

РЕЦЕНЗІЯ

**доктора психологічних наук, професора, професора кафедри
диференціальної і спеціальної психології**

Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Чернявської Тетяни Павлівни

на дисертаційне дослідження

Жиліна Михайло Володимировича

**«Трансформація емоційного інтелекту як життєвого ресурсу особистості
в умовах кризи ідентичності»,**

**подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 "Психологія"**

Обрана дисертантом Жиліним М.В. тема дослідження «Трансформація емоційного інтелекту як життєвого ресурсу особистості в умовах кризи ідентичності» є актуальною та присвячена важливій проблемі, яка має вагому теоретичну і практичну значущість в світлі сучасних глобальних трансформацій. У контексті глобалізації, швидких соціокультурних змін та впливу соціальних медіа, емоційний інтелект стає ключовим ресурсом для успішного подолання кризи ідентичності та ефективної адаптивної поведінки в сучасному суспільстві.

Ознайомлення з текстом дисертації Жиліна М.В. дає можливість констатувати, що дисертаційна робота справляє позитивне враження цілісного й актуального підходу до теоретичного узагальнення та нового вирішення наукової проблеми трансформації емоційного інтелекту в період кризи ідентичності особистості. Наведений у роботі теоретичний аналіз розширює розуміння емоційного інтелекту, а також надає теоретичні засади для подальших наукових досліджень у цій області. Огляд наукової літератури виявляє широку обізнаність дисертанта з проблемою дослідження, глибоко аналізуються теоретичні підходи до адаптаційних ресурсів особистості в умовах життєвих криз як психологічного феномену.

Чітке формулювання основних положень вступної частини свідчить про зрілість дослідницької стратегії, узгодженість методологічних положень, покладених у її основу.

Комплекс використаних психодіагностичних методик відповідають поставленій меті та завданням, чутливі у роботі з обраним контингентом досліджених, що надало достатню науково-практичну вагомість дисертаційній роботі.

Аналізуючи дисертаційну роботу Жиліна М.В. «Трансформація емоційного інтелекту як життєвого ресурсу особистості в умовах кризи ідентичності», можна зробити висновок, що всі завдання дисертації виконані на належному науковому рівні; емпірична частина роботи, висновки ґрунтуються на результатах ретельно проведеного теоретико-методологічного та практичного дослідження, що дає підстави для позитивної оцінки дисертаційного дослідження в цілому.

Загалом позитивно оцінюючи рецензовану дисертаційну роботу Жиліна М.В., вважаємо за доцільне висловити деякі побажання:

1. У роботі детально розглядається вплив кризи ідентичності на трансформацію емоційного інтелекту особистості. Проте слід відзначити, що більш всебічний розгляд окремого компонента емоційного інтелекту, наприклад, взаємодії з соціальним оточенням або самопізнання, розширило б уявлення про характерні риси емоційного інтелекту. Додаткове дослідження цих аспектів може стати важливим внеском у розуміння й адаптацію особистості в умовах кризи ідентичності.

2. На наш погляд, дисертаційна робота виграла, якби був проведений аналіз ролі емоційного інтелекту у формуванні міжособистісних стосунків у період кризи ідентичності, що може виявитися важливим для повнішого розуміння проблеми, що вивчається.

Зазначені зауваження носять характер побажань і не знижують загальної позитивної оцінки наукового дослідження.

Дисертація Жиліна М.В. за темою «Трансформація емоційного інтелекту як життєвого ресурсу особистості в умовах кризи ідентичності» за спеціальністю 053 «Психологія» виконана на належному науково-теоретичному рівні, повністю відповідає Постанови Кабінету Міністрів

України «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, а її автор заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 – психологія у галузі знань «Соціальні та поведінкові науки».

Рецензент

д. психол. наук, професор,

професор кафедри

диференціальної і спеціальної психології

ОНУ імені І.І. Мечникова

Тетяна ЧЕРНЯВСЬКА

